

Krönika

Ungas delaktighet och inflytande

Delaktighet och inflytande handlar om att ingå i ett sammanhang och att kunna påverka det. Ungas delaktighet och inflytande i frågor som rör dem tas idag på olika stort allvar. Kontroll, delaktighet och inflytande är ett prioriterat målområde inom folkhälsoarbetet för att uppnå en jämlik hälsa, det är också ett perspektiv som bör genomsyra alla målområden. Möjlighet till att uttrycka sin åsikt i en fråga även om beslutet inte går i linje med den egna viljan kan ha effekter kring hur en ser på sitt liv och hur det kan utformas vilket kan ha positiv inverkan på hälsa.

Det ungdomspolitiska målet att *"alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen"* är en tydlig vision för vad som förhoppningsvis komma skall, men då måste vi börja arbeta brett tillsammans med unga och se på gruppen som resursstark och inte homogen.

Hur arbetar vi med frågor som rör ungas delaktighet och inflytande? Och vilka former möjliggörs för delaktighet? Det finns många bra exempel på det i världen och i Sverige. Ett lokalt exempel på

"alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen"

kommunpolitisknivå är att i tre av Sydnärkes kommuner, genom Sydnärkes utbildningsförbund, startades ett ungdomsråd 2017 som en plattform för dialog mellan unga och politiker. En plattform där ungas åsikter i frågor som rör dem kan föras fram.

Det arbete som nu bör prioriteras är hur åsikterna ska komma till beslutsfattare i de frågor som diskuteras och hur de kommer att hanteras där. Just nu ses detta över i de deltagande kommunerna, vilket är en positiv indikator för att arbetet med ungas delaktighet tas på allvar och är ett avstamp i rätt riktning.

Ett annat steg i hur barn och ungas delaktighet och inflytande kan inorporeras i samhällets olika verksamheter är att i mars i år beslutade regeringen om ett nytt lagförslag. Att barnkonventionen ska bli svensk lag, som föreslås börja gälla 2020. Det förslaget gäller inte bara delaktighet och inflytande, utan alla artiklar i konventionen för barns rättigheter. Hur verksamheter organisatorisk kommer att behöva ändras är inte i dagsläget klart men det kommer innebära att ungas åsikter kommer att tas på större allvar. Förhoppningsvis kommer de ungas perspektiv att börja genomsyra verksamheter redan innan 2020 i högre grad än idag. I det nya förslaget ingår även att ge en vägledning kring hur barnkonventionen ska tolkas och åtgärder för att öka kunskapen om barnkonventionen för barn, unga och vuxna. Ett spännande arbete att följa.

Vi fortsätter arbetet tillsammans och ser fram emot nya steg i Sverige mot ungas möjligheter till delaktighet och inkludering för en god och jämlik hälsa.

Annika Karlsson Juliussen
Folkhälsoutvecklare

Vill du läsa mer om regeringens lagförslag om barnkonventionen?
[Klicka här](#)

Nyheter

Hälsa för alla – för att nå de globala hållbarhetsmålen

Hälsa är en grundläggande mänsklig rättighet, vilket uppmärksammas på Världshälsodagen den 7 april. En god och jämlik hälsa är också en central utgångspunkt och förutsättning för att nå FN:s globala hållbarhetsmål genom Agenda 2030.

En allmän hälso- och sjukvård för alla av god kvalitet är ett av delmålen under mål 3 som handlar om hälsa och välbefinnande, i de 17 målen för hållbar utveckling. De globala målen som världens ledare enats om ska uppnås till år 2030, utgår från hälsa som en grundläggande rättighet och förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling.

Eftersom hälsa till stor del skapas och har sin grund i de förhållanden i samhället under vilka människor föds, växer upp, arbetar och åldras, visar också målen att de är odelbara. Målen hänger ihop. Ett mål kan inte nås på bekostnad av ett annat, ingen ska lämnas utanför. Att målen är universella innebär att de ska uppnås i alla länder, för alla människor, i alla samhällsskikt. [Klicka här för att läsa mer](#)

Källa: Utdrag ur Folkhälsomyndighetens nyhetsarkiv april 2018

Nytt lagförslag om barnkonventionen beslutas

Den 15 mars beslutade regeringen om en proposition där det föreslås att barnkonventionen blir svensk lag. För att barnkonventionen ska få genomslag presenterar regeringen också en vägledning, ett kunskapslyft och ett fortsatt systematiskt transformeringsarbete. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2020.

– Som barnminister är mitt mål att Sverige ska vara ett av världens bästa länder att växa upp i – då måste barns rättigheter bli tydligare i lagstiftningen och få större genomslag i tillämpningen. Det är ett sätt att få ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet, säger barnminister Lena Hallengren.

– Barnens perspektiv tas många gånger inte på allvar av vuxna som jobbar med beslut som rör barn. Att barnkonventionen blir svensk lag innebär att barnets roll som rättssubjekt med egna specifika rättigheter tydliggörs. Det kan bidra till att barnet i högre grad hamnar i fokus i de situationer som gäller barnet, säger barnminister Lena Hallengren.

Domstolar och rättstillämpare ska beakta barnets rättigheter

Den nya lagen innebär ett förtydligande av att domstolar och rättstillämpare ska beakta de rättigheter som följer av barnkonventionen. Barnets rättigheter ska beaktas vid avvägningar och bedömningar som görs i beslutsprocesser som rör barn. En inorporering av barnkonventionen bidrar enligt regeringen till att synliggöra barnets rättigheter. Det är ett sätt att skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i offentlig verksamhet.

Genom en inorporering blir konventionen som helhet synligare. Det blir tydligt att rättigheterna i konventionen hänger samman och ska tolkas i relation till varandra. Konventionen blir på så sätt ett pedagogiskt verktyg och ett sammanhållet regelverk att förhålla sig till.

Åtgärder för att främja genomslaget för barnkonventionen

För att barnkonventionen ska få genomslag krävs vid sidan av en inorporering en fortsatt transformering av barnkonventionens bestämmelser i svensk rätt. Det krävs också kunskapshöjande insatser på flera nivåer. Regeringen presenterar därför i propositionen att en vägledning som kan ge stöd för hur man metodmässigt kan gå tillväga vid tolkning och tillämpning av konventionen kommer att tas fram. Regeringen redovisar också de åtgärder som pågår för att öka kunskapen om barnkonventionen bland barn och unga och för yrkesverksamma i offentlig verksamhet.

För att komma till den beslutade propositionen [Klicka här](#)

Källa: Pressmedlande från Regeringen 2018-03-14